

Medicinsk Nyhed

Tab af sundhed pr. år ved psykisk sygdom

Psykisk sygdom og misbrug udgør en væsentlig del af årsagerne til samlet levetid med sygdom (years lived with disability). Et nyt studie har forsøgt at beregne samme for danske borgere samt udvide begrebet med et nyt mål: En såkaldt health loss proportion.

Psykisk sygdom og misbrug er væsentlige årsager til, at patienter lever med sygdom i årevis gennem et helt liv. Typisk beregnes effekten gennem statistik over kendte syge. Et nyt studie fra Danmark har gået en anden vej, hvor beregningen starter nedefra via en nærmest komplet kohorte, den danske befolkning. Samlet konkluderer forfatterne, at særligt skizofreni medfører tab af sundt liv pr. år (ca. 70%). Den nye beregningsmodel foreslås som et nyt værktøj til at vurdere betydningen af komorbiditet for tab af sundhed alene ud fra den primære psykiatriske diagnose.

Speciallæge i psykiatri, ph.d. Krzysztof Gbysl, Center for Neuropsykiatrisk Depressionsforskning (Psykiatrisk Center Glostrup), kommenterer: Dette register-studie fulgte næsten 7 mio. danske borgere i 15 år mhp. at undersøge tab af sundt liv pga. 18 psykiatriske lidelser. Studiet introducerer et nyt værktøj (health loss proportion, HeLP), hvilket ifølge forfatterne er et bedre mål for tab af sundt liv end f.eks. the global burden of disease. HeLP er den andel af sundt liv, som en person med en specifik psykisk lidelse taber om året grundet både denne lidelse og andre psykiatriske komorbide lidelser. HeLP tager således hensyn til den udtalte psykiatriske komorbiditet og skelner mellem tabet relateret til de primære og evt. komorbide lidelser. Selvom depression var den mest prævalente sygdom i kohorten, var tabet af sundt liv størst hos patienter med skizofreni – 73%, svarende til knap ni måneder om året. Den største del (66%) var relateret til selve skizofrenien og kun ca. 7% til komorbide lidelser. Til sammenligning var det at have en psykiatrisk sygdom associeret med HeLP på 28%, og depression berøvede 34% af sundt liv fra patienterne. Skizofreni var således den mest belastende sygdom, hvilket kan bl.a. forklares ved debut i ung alder, tendens til kronisk forløb og ofte alvorlig symptomatologi. Studiet viser klart, at de fleste psykiatriske lidelser er forbundet med et markant tab af sundt liv. Dette er et problem ikke kun for patienterne, men også deres pårørende og samfundet. Der er således meget at vinde ved at hjælpe disse personer. Vi har effektive behandlingstilbud til mange, men vi skal også have flere ressourcer i psykiatrien, hvis det skal lykkes varigt at forbedre liv for disse mennesker.

[Weye N, Santomauro DF, Agerbo E et al. Register-based metrics of years lived with disability associated with mental and substance use disorders: a register-based cohort study in Denmark. Lancet Psychiatry 2021 \(accepteret\).](#)

INTERESSEKONFLIKTER: ingen

Vektor: Colourbox

Redigeret af Jens Peter Gøtze, jpg@dadlnet.dk